Verksamhetsberättelse
och bokslut för 2015

NaturochMiljö

Kampanjen Solsvar öppnar dörrarna för alla nyfikna på miljö-anpassat boende.

Foto: Bernt Nordman

Verksamhetsberättelse och bokslut för 2015

Natur och Miljö är en flexibel organisation med en stark förmåga att anpassa sig till förändringar i omgivningen. Vår treårsstrategi fungerar som en kompass som hjälper oss att hålla riktningen även i en svårframkomlig terräng.

Under verksamhetsåret 2015 inleddes en ny strategiperiod. Kampen mot klimatförändringen står nu i fokus för kampanjverksamheten. Vi försöker skapa större projekthelheter. En grundpelare i vår strategi är att samarbeta med andra aktörer, såväl andra finlandssvenska förbund som andra miljöorganisationer.

Natur och Miljös ekonomi fortsatte att växa, främst tack vare lyckade satsningar inom miljöfostranavdelningen. I övrigt drabbades förbundets ekonomi av flera bakslag: statsbidragen från miljöministeriet skars ner för första gången under 2000-talet, vi lyckades inte få finansiering för den nya huvudkampanjen och annonsförsäljningen gick sämre än förväntat.

Den ansträngda ekonomin krävde smärtsamma åtgärder i form av permitteringar. Under nästan hela året var två av personerna i ledningsgruppen vikarier. Större satsningar på organisationsutveckling lades på is. Även bytet av förbundsordförande på våren satte organisationens anpassningsförmåga på prov. Trots många utmaningar var året framgångsrikt i skenet av uppnådda resultat.

Familjernas solsvar

I början av året lanserade Natur och Miljö kampanjen Framstegen med målsättningen att minska de klimatstörande utläppen från mat, boende och trafik. Tyvärr visade det sig vara svårt att få finansiering för de planerade aktiviteterna. Därför beslöt den nya styrelsen redan i juni att revidera kampanjplanen. Under hösten utformades i stället en ny kampanj som fick namnet Solsvar. Kampanjen ligger starkt i tiden. Den fokuserar på miljöanpassad teknik för uppvärmning av hus och bruksvatten samt för småskalig elproduktion.

Alltid redo för debatt

I enlighet med den nya strategin allokerade vi lite mera resurser än tidigare till att reagera på dagsaktuella frågor inom miljöpolitiken. Det syntes bland annat i form av ett ökat antal utlåtanden (totalt 21 st.). Tack vare vår breda sakkunskap fick vi ofta kommentera dagsaktuella miljöpolitiska frågor i media. Våra sakkunniga deltog också i samhällsdebatten med insändare.

Videofilmer får en allt större betydelse inom informationsspridning och kampanjverksamhet. Vi producerade filmen Biffens liv för kampanjen Svinnkampen som koordineras av Marthaförbundet.

Rädda miljöministeriet

Inför riksdagsvalet satsade vi på att lyfta fram energipolitik som valtema. Miljöorganisationernas gemensamma huvudjippo på Bio Rex i Helsingfors blev en succé. Efter valet deltog vi i en webbkampanj för att bevara den självständiga miljöförvaltningen i Finland. Drygt 65 000 underteckningar samlades in under några intensiva veckor.

Verksamheten vid våra tre naturskolor var livlig och responsen från kunderna var mycket uppmuntrande. Våra naturskollärare ordnade naturskoldagar för sammanlagt 3 771 barn och 584 vuxna.

Naturskolan Uttern hittade många nya kunder och säsongen förlängdes. Glädjande var också att skolorna bokade rekordmånga (24 st) lägerskoldagar år 2016. Kvarkens naturskola utarbetade en ny undervisningshelhet om världsarvets geologi inför Kvarkens jubileumsår 2016. Ålands naturskola började marknadsföra verksamheten även för daghem. På hösten gick vi in för att starta en ny naturskola i Åboland. Vi fick också veta att EU:s Life-program finansierar det stora nationella projektet Freshabit. Inom ramen för projektet som pågår fram till år 2021 kommer våra naturskolor att utveckla och testa naturskolundervisning om den finländska sötvattensnaturen.

Fortbildning om uteundervisning

Natur och Miljö har stärkt sin ställning som kompetenscentrum för miljöfostran. Naturskollärarna ordnade sammanlagt 10 fortbildningstillfällen i uteundervisning där totalt 153 pedagoger deltog. Våra naturskollärare arrangerade också uppskattade verkstäder på den finlandssvenska utekonferensen Mitt i Naturen och under de nationella miljöfostrandagarna. Vårt naturskolkoncept presenterades på en eurasiatisk IUCN-konferens i Helsingfors. Vi inledde samarbete med läromedelsförlaget Schildts & Söderströms gällande ett nytt läromedel i omgivningslära. Det är en viktig landvinning för Natur och Miljö.

Fem nya svenskspråkiga enheter anslöt sig till Grön flagg och vid årets slut var 43 daghem och skolor aktivt med i programmet. Av dessa hade 35 enheter rätt att hissa den gröna flaggan i topp. Sällskapet för miljöfostran

inledde en grundlig förnyelse av både material och arbetssätt och vi kom bra igång med att göra svenskspråkiga versioner.

Möten över språkgränserna

Sommaren 2015 ordnades de första fem lägren inom ramen för projektet Natur & Språk. Vi testade tvåvägsspråkbad och andra språkdidaktiska metoder under lägerförhållanden. Deltagarna stortrivdes och forskarna från Helsingfors universitet fick spännande material att analysera. Projektet har gett oss en värdefull kontaktyta till helt nya målgrupper.

En av årets storsatsningar var Barnens Östersjöprotest, som fick sin början genom två barns initiativ. Natur och Miljö gav ett entusiastiskt nätverk av personer och organisationer möjligheten att synliggöra barns åsikter i en viktig miljöfråga. Ett par hundra barn skickade in bidrag som publicerades på projektets webbsajt. Vi ordnade verkstäder i 29 skolor för sammanlagt 1500 barn. Under huvudjippot på Narinken fick barnen framföra sina frågor och krav till några riksdagsledamöter. På hösten fick vi grundfinansiering för att kunna fortsätta utveckla konceptet år 2016.

Finlands Natur på webben

År 2015 blev en viktig milstolpe för Finlands Natur. Tidningen var inte längre en gratis förmån för medlemmar. Reformen togs väl emot av medlemskåren: hela 99 % av medlemmarna valde att prenumerera på tidningen. Försäljningen till icke-medlemar nådde inte upp till förväntningarna. Finlands Natur utkom som förut med fyra nummer. Redaktionen fick positiv respons om tidningens innehåll av läsarna. Det nya artikelarkivet på webben som lanserades i början av året fick också ett gott mottagande.

På webbsajten

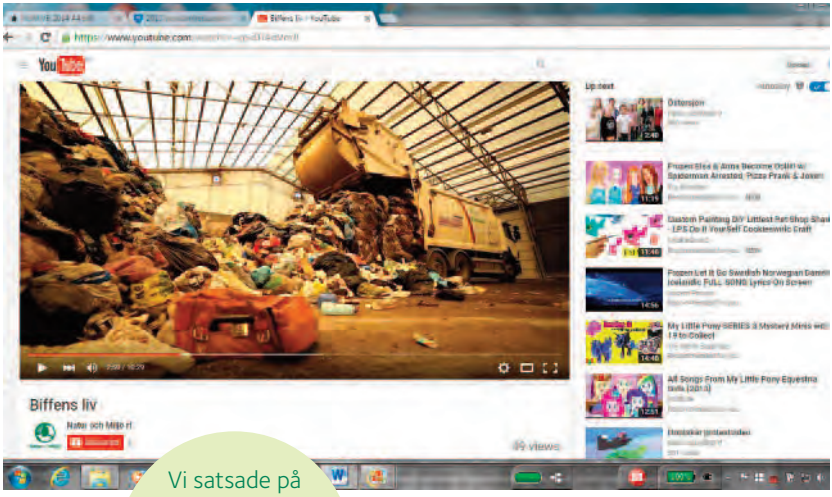

Vi satsade på information via video inom samarbetsprojektet Svinnkampen.

www.naturochmiljo.fi gjorde vi endast små tekniska uppdateringar. Däremot ökade vi vår aktivitet i sociala medier. Antalet personer som gillar vår Facebooksida ökade stadigt till 740 vid årets slut. I nyhetsflödet presenterade vi såväl den egna verksamheten som intressanta nyheter om teman vi jobbar med. Naturskolorna har öppnat Facebooksidor för sina specifika målgrupper.

Medlemskåren

Medlemstalet fortsatte att sjunka och antalet personmedlemmar landade på 2961. Det är klart att vi måste satsa betydligt mera på medlemsvärvning i fortsättningen. Alla 20 lokalföreningar fortsatte sin verksamhet under året, men bara 48 procent av medlemmarna är anslutna till en lokalförening. Natur och Miljö betjänade medlemsföreningarna genom att sköta medlemsregi-

Jan Ekebom valdes till Natur och Miljös ordförande i april.

Foto: Magnus Östman

stret och faktureringen. En understödande organisation avslutade sitt medlemskap i förbundet.

Ny ordförande

Medlemskåren samlades till förbundsmöten i april i Åbo. Marinbiologen Jan Ekebom valdes till ny förbundsordförande efter Jonas Biström som avgick i förtid. Henna Timonen fungerade som vice ordförande fram till slutet av november då Jon Lindström övertog uppdraget. Styrelsen sammanträdde sammanlagt sju gånger under året.

Fram till förbundskongressen verkade följande personer i styrelsen:

Jonas Biström (förbundsordförande), Henna Timonen (vice ordförande med Jon Lindström

som personlig suppleant), Jannika Reed (Petra Granholm), Anette Bäck (Ralf Wistbacka), Anders Albrecht (Marianne Fred), Jan Åström (Sara Kåll), samt Håkan Eklund (Carolina Silin).

Efter förbundsmötet verkade följande personer i styrelsen:

Jan Ekebom (förbundsordförande), Henna Timonen (vice ordförande med Jon Lindström som personlig suppleant), Jannika Reed (Petra Granholm), Anette Bäck (Ralf Wistbacka), Anders Albrecht (Marianne Fred), Jan Åström (Sara Kåll) samt Carolina Silin (Alf-Peter Heino). Som revisor fungerade Anders Lundin (CGR) och som verksamhetsgranskare Tom Gullberg.

Ekonomisk översikt

Sammanlagt utförde personalen 13 årsverken under ledning av verksamhetsledare Bernt Nordman. Vikariearrangemangen och permitteringarna utgjorde en extra belastning för administrationen. Under året gjordes många små förbättringar i interna rutiner. Vi jobbade också med att dokumentera processer och att sammanställa interna manualer. Indelningen av personalen i två avdelningar blev tydligare. Personalen på Annegatan samlades till veckovisa avdelningsmöten och miljöfostrarna höll flera heldagsmöten och regelbundna videokonferenser. De nya rutinerna förbättrade den interna informationsgången. Hela personalen samlades till två planeringsmöten samt en julfest tillsammans med styrelsen. Arbetshälsovårdens tjänster utnyttjas i samma utsträckning som året innan.

År 2014 gjorde Natur och Miljö ett rejält underskott på drygt 40 000 euro, vilket medförde att det egna kapitalet krympte till en kritisk nivå. En viktig målsättning för ledningen var därför att få ekonomin i bättre balans, vilket även lyckades. Resultatet för år 2015 blev

Under Barnens Östersjö-protest intog barnen Narinken i Helsingfors.

Foto: Erika Weckström

ett underskott på 6 097,74 euro. Kostnaderna ökade med 44 000 euro jämfört med föregående år till 863 108 euro. Av detta utgjorde personalkostnaderna 70 procent, vilket var samma andel som året innan.

Verksamhetsintäkterna uppgick till 127 639 euro och deras procentuella andel av intäkterna minskade. Finlands Naturs prenumerationsintäkter nästan fyrdubblades till följd av beslutet att alla medlemmar skall betala en skild prenumerationsavgift. Däremot minskade intäkterna av annonsförsäljningen med 13 000 euro. Effektiverad annonsförsäljning är en nyckelmålsättning för kommande år.

Natur och Miljös ekonomi är starkt beroende av bidrag och understöd. De tillförda medlen ökade med 91 000 euro till 612 994 euro. Medelanskaffningen för miljöfostran var synnerligen framgångsrik. Intäkterna av medlemsavgifter sjönk på grund av dels de lägre avgifterna som fastställdes på förbundskongressen 2014 och dels för att medlemsantalet sjönk. År 2015 lanserade Natur och Miljö ett nytt donationskoncept och resultatet var hoppingivande. Vi fick donationer till ett värde av 8 320 euro och mycket tyder på att den här typen av penninginsamling kan utvecklas till en betydande intäktskälla under de kommande åren. Däremot är utsikterna för statsbidraget osäkra. År 2015 sjönk statsbidraget från miljöministeriet med 10 000 euro och budgetmomentet för år 2016 har skurits ner kraftigt.

Under många år har projektbidrag fått en allt större betydelse för Natur och Miljös ekonomi på bekostnad av allmänna understöd, inklusive stadsbidraget och medlemsavgifter. De fasta kostnaderna har dock stadigt ökat, vilket har skapat ett strukturellt underskott. Eftersom personalkostnaderna dominerar kostnadsbilden beslöt styrelsen i slutet av året att inleda samarbetsförhandlingar.

RESULTATRÄKNING

	1.1–31.12.2015	1.1–31.12.2014
Ordinarie verksamhet		
Intäkter	127 639,06	126 814,13
Kostnader:		
Personalkostnader	-599 391,75	-574 096,72
Övriga kostnader	-263 715,96	-245 321,32
Kostnader totalt	-863 107,71	-819 418,04
Överskott+/underskott-	**-735 468,65**	**-692 603,91**
Tillförda medel		
Intäkter	612 994,06	523 391,88
Kostnader	-5 915,20	-7 435,60
Överskott+/underskott-	**-128 389,79**	**-176 647,63**
Investerings- och finansieringsverksamhet		
Intäkter	989,56	2 012,37
Kostnader	-231,32	-122,37
Överskott+/Underskott-	**-127 631,55**	**-174 757,63**
Allmänna understöd	**125 000,00**	**135 000,00**
Räkenskapsperiodens resultat	**-2 631,55**	**-39 757,63**
Bokslutsdispositioner		
Förändring av reserver	-3 466,19	-361,89
Räkenskapsperiodens överskott+/underskott-	**-6 097,74**	**-40 119,52**

BALANSRÄKNING

	31.12.2015	31.12.2014
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Placeringar	2 000,00	2 000,00
BESTÅENDE AKTIVA	**2 000,00**	**2 000,00**
Fonder med egen täckning		
Skärgårdsfonden	36 762,93	33 296,74
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Färdiga produkter/Varor	413,71	643,15
Kundfordringar	2 232,00	1 711,20
Övriga fordringar	-493,32	32,00
Resultatregleringar	12 178,18	32 252,20
Kortfristiga fordringar	13 916,86	33 995,40
Kassa och bank	255 952,43	223 708,04
RÖRLIGA AKTIVA	**270 283,00**	**258 346,59**
AKTIVA	**309 045,93**	**293 643,33**
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Fonder med egen täckning		
Skärgårdsfonden	36 762,93	33 296,74
Fonder		
Övriga fonder	92 260,17	92 260,17
Balanserade vinstmedel	-480,82	39 638,70
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	-6 097,74	-40 119,52
EGET KAPITAL TOTALT	**122 444,54**	**125 076,09**
FRÄMMANDE KAPITAL		
Kortfristigt		
Skulder till leverantörer	2 992,79	6 585,63
Övriga skulder	8 795,99	10 803,40
Resultatregleringar	174 812,61	151 178,21
Kortfristiga skulder	186 601,39	168 567,24
PASSIVA	**309 045,93**	**293 643,33**

NOTER TILL BOKSLUTET 31.12.2015

Fordringar och skulder i utländsk valuta har omräknats till euro enligt den kurs som noterades på bokslutsdagen.

	2015	2014
PERSONAL		
Föreningen har under året haft 12 (11) fast anställda.		
Löner	480 796,20	463 237,67
Pensionskostnader	87 227,47	80 123,10
Övriga lönebikostnader	14 937,22	14 965,80
Övriga personalkostnader	16 430,86	15 770,15
FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL		
Fonder med egen täckning		
Skärgårdsfonden	33 296,74	32 902,85
Ökning	3 466,19	361,89
Skuld till föreningen	32,00	32,00
Skuld till fonden	-32,00	0,00
Fonder med egen täckning 31.12	36 762,93	33 296,74
Övriga fonder 1.1		
Naturskolans hyresfond	22 387,71	22 387,71
Ständiga medlemmar	1 872,46	1 872,46
Verksamhetsfond	68 000,00	68 000,00
Övriga fonder 31.12	92 260,17	92 260,17
Balanserade vinstmedel 1.1	-480,82	39 638,70
Årets över/ -underskott	-6 097,74	-40 119,52
Vinstmedel 31.12	-6 578,56	-480,82
Eget kapital totalt 31.12	122 444,54	125 076,09

Under året erhållna bidrag vilka överförts till följande år (ingår i passiva resultatregleringar) 79 954,56 (78 104,86).

Revisionsarvode åt KPMG: 2 903,46 (2 939,42)

BOKSLUTETS OCH VERKSAMHETS-BERÄTTELSENS UNDERSKRIFTER

I Helsingfors den 13.2.2016

Ekebom Jan, ordförande

Lindström Jon, viceordförande

Albrecht Anders

Bäck Annette

Heino Alf-Peter

Reed Jannika

Åström Jan

Nordman Bernt, verksamhetsledare

Revisionsanteckning

Över utförd revision har idag avgetts berättelse.

I Helsingfors den 19.2.2016

Lundin Anders, CGR
KPMG

Granskningsanteckning

Över utförd verksamhetsgranskning har idag avgetts berättelse.

I Helsingfors den 19.2.2016

Gullberg Tom, Verksamhetsgranskare

Natur och Miljö är en oberoende, ideell miljöorganisation, grundad 1970. Vi är aktiva i Svenskfinland och på Åland, men deltar också i internationella nätverk. Vår verksamhet har idag två huvudspår: miljöfostran och miljöpolitisk verksamhet. Gedigen sakkunskap är vårt trumfkort.

Läs mer om vad vi gör på www.naturochmiljo.fi

Bli medlem idag!

Natur och Miljö rf
telefon: (09) 6122290
e-post: kansliet@naturochmiljo.fi
www.naturochmiljo.fi